

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, vecji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafejeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 202, Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.951.

NADALJEVANJE LONDONSKE KONFERENCE

Svetovna gospodarska konferenca bo nadaljevala razprave, vendar pa njena kriza še ni odpravljena

London, 12. julija. Redakcijski odbor svetovne gospodarske konference se je včeraj po triurni razpravi sporazumel na vsej črti. Po njegovem sklepu bo večina komisij delala dalej, vendar pa bodo dobili odborni nalog, naj se v prvi vrsti bavijo z vprašanjem srebra in problemom privatnih dolgov. Razen tega bodo razpravljali tudi o sodelovanju centralnih bank. Po vsem tem je ostala konferenca vsaj na zunaj neokrnjena, dasi bo imelo razpravljanje o številnih vprašanjih samo teoretičen pomen. Danes je pričel svoje delo odbor za srebro. Med najvažnejše zadave spadajo sedaj francoski predlog za mednarodno finančiranje velikih javnih del in državah z največjo brezposelnostjo. Odbor za vprašanja lesa je bil že odgovoren v jeseni. Dotiek bodo posamezne države izdelale natančne statistike o proizvodnji in trgovini z lesom, ki bodo tudi vprašanje o tem podlagi. V odboru za vino je bila predlagana resolucija, ki naj bi spravila v telo velikopotezno mednarodno propagando za čim večji konzum vina. Razen tega naj bi bili sprejeti ukrepi za omejitev vinske proizvodnje in za mednarodno sodelovanje glede standardizacije raznih vrst vina. Temu predlogu so ugovarjali Švedi in Danci iz prohibicijskih, Indijci in Egiptanci pa iz verskih razlogov, dočim so Portugalski in Francoski zagovarjali interese vinske proizvodnje. Končno je bilo treba debato brez uspeha odgoditi.

Predsedništvo konference je popoldine pod predsedstvom Macdonalda soglasno sprejelo poročilo, ki ga je izdelal redakcijski odbor finančnega in valutnega odbora in določa bodoče delo v tem odboru. Po tem poročiu bo prvi podobor za zanesne finančne ukrepe, ki mu predseduje italijanski finančni minister Jung, v prvi vrsti obravnaval problem mednarodne zadolžitve, dočim se bo drugi podobor za stalne valutne ukrepe pod predsedstvom dr. Klemička posvetoval o že sprejetem sklepu v komisijah glede sodelovanja centralnih bank. Ta odbor bo v svojih pododsekih proučeval dalej vprašanje srebra in ostale probleme, v kolikor bo soglasno dočeno, da je njihovo obravnavanje uresnično. Odbor je nato odgodil svoje razprave brez določitve datuma prihodnje seje. V konferenčnih krogih prevladuje nazor, da se bodo razprave med državami zlasti bloka in ostalimi udeleženci na konferenci po vsej prički nadaljevale v podoborih, dokler ne bodo približno v 14 dnevnih načini formule za odgovitev konference do jeseni.

Francoski uspeh

London, 12. julija. AA. Iz včerajnjih sklepov konferenčnega predsedništva je razvidno, da je zmagal stališče, ki ga je že nekaj dni zagovarjala francoska delegacija. Iz nadaljnje razprave svetovne gospodarske konference in njenih odborov so bila namreč izločena vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja med delegacijami. Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Odnev v Franciji

Pariz, 12. julija. AA. Skoro vse časopise pozdravlja uspeh Bonnetta in francoske delegacije na londonski konferenci, kjer je včeraj zmagalo stališče Francije.

»Petin Parisen« piše v soglasju z večino drugih listov:

Velike fraze in dramatični izid v Londonu bi bil morda izvral ploskanje v gotovih krogih, toda v tem primeru bi ne bili dosegli večjega uspeha in Franciji si ne bi bila stekla novih simpatij. Francoska delegacija je dan na dan mirno in v najboljšem razpoloženju branila svoje stališče, ne da bi pri tem hotela kritizirati dogodek v žedenjih državah. Dokazala je, da je Francija pripravljena sodelovati z vsemi silami da hoče nadaljevati delo, ki naj omogoči češev izsedanje gospodarske stiske. Francoska delegacija je zahtevala samo, da tudi uge delegacije pričnajo fair play. Izločna so bila iz razprave neka vprašanja, akor n. pr. vprašanje dolarjeve nestalnosti.

stki, ki ograža zlate države. Uspeli smo prepričati druge delegacije, da smo naklonjeni konferenci, da pa je tudi francosko stališče upravljeno.

Angleži niso zadovoljni

Pariz, 12. julija. AA. Iz Londona počela je včerajšnji sklep predsedništva svetovne gospodarske konference o nadaljnjem postopku in delu konference izvzdu v današnjih londonskih listih ne le nezadovoljstvo, temveč tudi dokajno vznemirjenost. Na tem stališču stojita zlasti »Times« in »Daily Herald«, ki sta politično na popolnoma nasprotnih straneh.

Sklep včerajšnje seje predsedništva konference, pravi »Times«, ni v nobenem primeru hraber. Zelo soglasje med posameznimi delegacijami predsedništvo ni hotelo zavzeti stališča v vprašanjih, ki bi utegnila konferenco razdeliti v dva tabora. Če načrti predsedništva uspejo, bo ostala konferenca pri vzbujenju in ne bo raziskala med evropskimi celinskimi državami, ki so za zlato podlago in drugim svetom, toda v sedanjem trenutku je počasni podobor za nujne ukrepe vendar pa težak, ker mora rešiti vprašanje dolgov tako, da bo obenem upošteval vplive kre-

ditne politike na nadzorstvo tečajev in na višino cen.

Nesmiselno bi bilo zahtevati od tega podoborja, da razpravlja o možnosti povraženja sedanjih cen na stopnjo, da bi postala sedanja bremena dolgov znosljiva. Vprašujemo se, kaj bo nastalo, če se bodo dogodki razvijali drugače, kakor misli predsedništvo konference. V tem primeru bodo zlate države zahtevale enostavno odgovite konference do meseca septembra ali oktobra. To pa bi pomenilo konec konference. Delegati bi se razšli in bi se težko vnovič sestali.

Gleda angleške delegacije in tistih držav, ki so z Veliko Britanijo v dolgletnih trgovinskih stikih, pa je jasno, da se bodo pred razhodom konference sestali k razgovoru v možnosti sporazuma o medsebojni gospodarski in valutni politiki. Taki sporazum bi bil v velikem interesu njihovega blagostanja.

»Daily Herald« smatra, da je usoda konference odvisna od tega, kako bodo delegati uporabili prihodnjih 15 dni. Če bo predsedništvo za resno delo, bo konference lahko še izdatno koristila. Zato naj podoborji iskreno prouči vsa važna vprašanja in načine, da bo uspešno obrazcev problematičnih sporazumov.

Bolgarija na razpotju

Pomen poseta predsednika turške vlade v Sofiji — Bolgarija se ima odločiti za Francijo in njene prijatelje ali za Italijo in Nemčijo

Sofija, 12. julija. List »Zora« je objavil vest, iz Carigrada, ki poroča o nameščanju posetu predsednika turške vlade Izmet paše v Bolgariji, kamor naj bi odpotoval mesece septembra. Ta veste je pojavila v turskem listu dva meseca potem, ko je predsednik bolgarske vlade povabil Izmet paša v Sofijo. Napoved tega poseta v turskem tisku se tolmači v turskih političnih krogih kot dokaz, da turška vlada po podpisu pakta o nenapadanju ter konvencije o definiciji pojma napadalca na mesli započeti neprijateljske politike proti Bolgariji. Isto poročilo pravi, da bo bolgarska vlada po posetu Izmet paše v Sofiji poslala v Angoro svojo delegacijo, da se udeleži proslove 10letnice turške republike, ki se bo vršila 10. oktobra.

List »Nove Vreme« je objavil naslednje poročilo iz Angore:

»Vsa Turčija se pripravlja, da svečano proslavi 10letnico obstoja republike. O pripravah za to proslavo se doznavajo že rezne točne podrobnosti. To ne bo samo

velik nacionalni praznik, temveč tudi velika in veličastna mednarodna manifestacija, ker se bodo proslave udeležili tudi ugledni zastopniki Francije, Sovjetske Rusije in držav Male antante.

Turški vlad je poverjena kočljiva misija, da privede Bolgarijo v novo evropsko grupacijo okoli Francije in Sovjetske Rusije. Tu smatrajo, da nalagajo pravilno po pojmovani interesi Bolgarije pridruževati tej opredelitvi. Bolgarija je vezana z državami te grupacije po geografskem položaju in po splošnih gospodarskih interesih. Bolgarija se nahaja sedaj na razpotju.

Tako ocenjujejo tukajšnji politični krogi položaj Bolgarije, ki ima izbirati med dveva potoma, z Nemčijo in Italijo, ki predstavljata kombinacijo, polno iznenadenj, ali pa da stopi na pot prijateljstva s sosednimi državami in se pridruži grupaciji okoli Francije in Sovjetske Rusije. Od bolgarskih državnikov in njihove politične zrelosti je odvisno, na katero pot bo stopila Bolgarija.«

Velik nacionalni praznik, temveč tudi veličastna mednarodna manifestacija, ker se bodo proslave udeležili tudi ugledni zastopniki Francije, Sovjetske Rusije in držav Male antante.

Turški vlad je poverjena kočljiva misija, da privede Bolgarijo v novo evropsko grupacijo okoli Francije in Sovjetske Rusije. Tu smatrajo, da nalagajo pravilno po pojmovani interesi Bolgarije pridruževati tej opredelitvi. Bolgarija je vezana z državami te grupacije po geografskem položaju in po splošnih gospodarskih interesih. Bolgarija se nahaja sedaj na razpotju.

Tako ocenjujejo tukajšnji politični krogi položaj Bolgarije, ki ima izbirati med dveva potoma, z Nemčijo in Italijo, ki predstavljata kombinacijo, polno iznenadenj, ali pa da stopi na pot prijateljstva s sosednimi državami in se pridruži grupaciji okoli Francije in Sovjetske Rusije. Od bolgarskih državnikov in njihove politične zrelosti je odvisno, na katero pot bo stopila Bolgarija.«

Gospodarsko zbljanje Rusije in Rumunije

Plovna zveza Poljske s Črnim morjem — Akcija za vzpostavitev gospodarskih odnosa med Rumunijo in Rusijo

Bukarešta, 12. julija. Rumunski listi so objavili vesti o načrtu, po katerem naj bi se reguliral Dunajster za plovbo do Črnega morja in zvezal s prekopom do Visle, da bi se dosegla vodna pot na Poljsko. Izkoriscanje te vodne poti bi se omogočilo vsem prizadetim državam morda z osnovanjem neutralnega koridorja. Te vesti se sicer oficijno ne potrjujejo, vendar pa resno razpravljalno po zaključitvi londonskega vzhodnega pakta ne samo v političnih krogih, temveč tudi v vladu o obnovi vseh gospodarskih odnosa med Rumunijo in Sovjetsko Rusijo. Minoga znamenja kažejo, da bi bil tudi ministrski predsednik za tako sodelovanje, vendar pa je komaj pričakovati, da bi bila zanji tudi ministrski podpredsednik Mironescu in zunanjim minister Titulescu glede na dnevnega reda vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja med delegacijami. Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Konferenčno predsedništvo je odobrilo to stališče in izločilo iz dnevnega reda vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja in ki zato sedaj niso primerna. Temu stališču so se pridružili tudi francoski delegaci.

Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Konferenčno predsedništvo je odobrilo to stališče in izločilo iz dnevnega reda vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja in ki zato sedaj niso primerna. Temu stališču so se pridružili tudi francoski delegaci.

Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Konferenčno predsedništvo je odobrilo to stališče in izločilo iz dnevnega reda vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja in ki zato sedaj niso primerna. Temu stališču so se pridružili tudi francoski delegaci.

Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Konferenčno predsedništvo je odobrilo to stališče in izločilo iz dnevnega reda vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja in ki zato sedaj niso primerna. Temu stališču so se pridružili tudi francoski delegaci.

Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Konferenčno predsedništvo je odobrilo to stališče in izločilo iz dnevnega reda vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja in ki zato sedaj niso primerna. Temu stališču so se pridružili tudi francoski delegaci.

Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Konferenčno predsedništvo je odobrilo to stališče in izločilo iz dnevnega reda vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja in ki zato sedaj niso primerna. Temu stališču so se pridružili tudi francoski delegaci.

Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Konferenčno predsedništvo je odobrilo to stališče in izločilo iz dnevnega reda vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja in ki zato sedaj niso primerna. Temu stališču so se pridružili tudi francoski delegaci.

Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Konferenčno predsedništvo je odobrilo to stališče in izločilo iz dnevnega reda vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja in ki zato sedaj niso primerna. Temu stališču so se pridružili tudi francoski delegaci.

Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Konferenčno predsedništvo je odobrilo to stališče in izločilo iz dnevnega reda vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja in ki zato sedaj niso primerna. Temu stališču so se pridružili tudi francoski delegaci.

Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Konferenčno predsedništvo je odobrilo to stališče in izločilo iz dnevnega reda vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja in ki zato sedaj niso primerna. Temu stališču so se pridružili tudi francoski delegaci.

Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra. O drugih vprašanjih bo dopustna razprava šele, ko bodo ta urejene do jeseni.

Konferenčno predsedništvo je odobrilo to stališče in izločilo iz dnevnega reda vsa tista vprašanja, ki bi mogla izvajati nesoglasja in ki zato sedaj niso primerna. Temu stališču so se pridružili tudi francoski delegaci.

Na dnevnem redu bo zlasti vprašanje dolgov in srebra.

Resnica o našem izvozu v Palestino

Nekaj ugotovitev o predavanju našega konzula iz Haife
g. Rojanskega

Pesnica, 11. julija.
V Vašem cjenjenem listu z dne 6. t. m. ste objavili pod naslovom »Palestina — obljudljena dežela obširn članek o predavanju našega konzula v Haifi g. A. Rojanskega.

Citalec bo glede na vsebine po pravici mislil, da med izvozniki dravske banovine ni pravega zanimanja za palestinska tržišča. V kolikor je meni znano, pa je vsa stvar ravno nasprotna.

Dne 24. in 25. VI. sem bil v Beogradu pri Zavodu za pospeševanje zunanjosti trgovine ter se je tam meni kakor tudi zastopnik »Drav« lesne ind. d. d. v Mariboru in industrijele g. inž. Milanu Lenartiču zagotovilo, da se bodo pri pogojih z g. konzulom upoštevali v polni meri interesenti-izvozniki naše banovine. Z veseljem smo pozdravili akcijo Zavoda za pospeševanje zunanjosti trgovine in prihod našega konzula iz Haife. Namen njegovega prihoda je bil, da nas čim bolj seznaniti s trgovskimi prilikami in običaji na tamkajšnjih tržiščih. G. konzul si je nadel tudi naloga, da se zaradi izboljšanja medsebojnih trgovinskih odnosov ustvari jugoslovensko - palestinski komite, čigar namen bi bil v glavnem ta, da posreduje med našimi izvozniki in tamkajšnimi izvozniki ter obratno. Le iz tega vidika smo se z veseljem pridružili započeti akciji in smo bili pripravljeni isto podpreti, umetno z našim sodelovanjem v tem komiteju.

Nerazumljivo mi je, zakaj niso bili interesenti - izvozniki naše banovine pravočasno obveščeni o tako zvani konferenci g. konzula v Ljubljani. Pri tej priliki podarjam, da krivda ne leži na Zbornici za TOI v Ljubljani. Ista je mene in kakor tudi »Drav« iz Maribora telefonično poslala v sporočila izjavjo g. konzula, da je isti na razpolago nam in naš skupini dne 6. t. m. Vabilo smo se mi odzvali, ugotovljajmo pa, da smo pričakovali s strani g. konzula več razumevanja za že započeto akcijo. To, kar nam je serviral na omenjenem sestanku g. konzul, je za nas, mislim, izvoznike dravske banovine razno. Predložil nam ni prav nič konkretnega in prav za prav si ne morem misliti, zakaj da nas je pozval v Ljubljano. Navzoče je obvestil o ustavnosti zami-

ljenega jugoslovensko - palestinskega komiteja, vendar pa ni smatral za potrebno, da navočo pridobi za vstop v ta odbor, kljub temu, da so bile na tem sestanku zastopane tudi trdve, ki so že v razdoblju 10 let orale ledino na tržišču v Levantu. Umetno je, da so za časa tega poslovanja s tamkajšnjimi kraji doprinesle v dobrobit naše izvozne trgovine ogromne morale in materialne žrtve. Nedvomno imajo ti izvozniki obilo dragocenih izkušenj, katere bo moral sedaj ustavniji komite še preboleti in bi nihil sočlanovanje v tem komiteju bilo velikega pomena. Zavod in g. konzul bi kot organizatorji tega komiteja morali takoj sedaj ob ustavnovitvi istega omogočiti tem, da jadem sodelovanje in se posluževati njih pa metnim nasvetom v stvarnih predlogov, ne pa iste v pičlem 20minutnem razgovoru le pobijati.

Cas, ki nam ga je posvetil g. konzul, je bil pa kratek, toda dovolj dolg, da smo si bili prisotni na jasnem, da so njegovi predlogi, predvsem v pogledu angažiranja domačih paroplovnih družb za pomorski prvoz, povsem napačni, ne trgovski. Največja ovira je itak pomorski prevzam v dokler se nam ne posreči prevozne stroške zmanjšati in vzpostaviti redno pomorsko zvezo s tamkajšnjimi kraji, bomo vedno naletavali na unetno zapreko v uspešnih trgovskih stikih. Najprej se morajo rešiti ta vprašanja in še pozneje so na vrsti zaključki, ne pa obratno, kakor trdi g. konzul. Iz tega vidika imamo že dragocene izkušnje, zato se ne naneravamo spuščati v slične spekulacije.

Mi sami moramo braniti naše interese, ker sem mnenja, da bomo želi le to, kar smo sejali. Zato zahtevamo od Zavoda za pospeševanje zunanjosti trgovine in od g. konzula, da se gornje v polni meri upošteva ter da se napram izvoznikom naše banovine zavzame stališče v smislu, objavlj in dogovora na konferenci 24. junija t. l. v Beogradu. Nočemo, da bi nas iz tega ali onega vidika ne upoštevali. Da se to namerava, sem posnel na sestanku dne 6. t. m. v Ljubljani.

Srečko Krajnc,
predsednik Udrženja sadnih eksporterjev za dravsko banovino.

1.50 merico (2 dl). Tudi domači kumar, po katerih je edalje večje povpraševanje, je vedno več. Najmanjšo komado prodaja p. Din 1.50. Zelenjava se pa se v splošnem ne more niti več ponociti, saj zdaj že prodajajo zeljnate in chortovce glave po dinarju komad, dve največji salatni glavi pri dobisi za Din 1.25. Novega krompirja je izredno mnogo, ker je sel nekaj časa dobro v denar. Prodajajo ga tudi že na debelo na Sv. Petra nasipu, vendar pa ne cenejo kot na zelenjadnem trgu na drobno, po Din 1.25 do 1.50. Na Sv. Petra nasipu je bil danes še tudi stari krompir, ki je bil še precej lep, izbran. Kmet je ponujal po Din 1.50, bil je pa še priznavljajmo popustiti pri ceni.

Ker je bilo na perutninskem trgu danes nekoliko manj jajc, so se cene neznotratno dvignile. Po 50 par nisi mogel kupiti niti drobnih jajc, dočim jih je bilo včasih mnogo po teji ceni. Lepa so danes prodajali po 75 par komad, drobna pa po Din 1.20 par. Sicer pa zdaj ljudje ne kupujejo mnogo jajc, a če se bodo po podrazilu, jih ne bodo mogli prodati niti toliko kot zdaj. V splošnem se kaže prienah na trgu tendenca navzdol, razen pri mesu na trgu tendenca navzdol, razen pri mesu.

Iz Škofje Loke

Smrt dobrega moža. Pretekli teden smo spremili k večnemu počitku hinskega posestnika in dolgoletnega monterja Vodovodnega društva g. Alojzija Kralja, ki ga je pobrala smrt v 72. letu starosti. Pojnik je bil zelo blaga duša in ga je takto pozorno vse mesto. Bil je najboljši tehnični poznavalec loškega vodovoda, ki ga je z največjo vestnostjo in skrbjo upravil nad 25 let in je torej živel z njim skoraj od njegove ustanovitve. Njegov pogreb je bil najlepši izraz spoštovanja, ki ga je užival pokojnik med nami. Poleg svojcev mu je izkazalo poslednjih časov mnogo prijateljev, meščanov in znamenje, spremili pa so ga na zadnji poti tudi gasilci, katerih dolgoletni član je pokojnik bil. Mož dela bodi ohranjen časten spomin.

Gradbeni sezona je letos v Škofji Luki in njeni okolici na dokaj šepavih nogah. Kriza . . . Še največ se gradi v Novem predmestju, kjer je med tamoznjimi lastniki zemlje nastalo pravljato, seveda zdravo, tekmovanje. Parcele so dobile lične plotove z mičnimi vrtinami hišicami. Zlasti je lepa stavba trgovca Anteja Savnika. Stanovanjska hiša za učiteljstvo, ki je od šolskega poslopja objekt zase, je popolnoma dograjena in so se prizadeli, sicer v preveč tesne samske sobe, že vselili. Ob pokopalniški poti si bo zgradil svoj dom čevljar Franc Bozovičar, stanovanjsko hišo v Vincarji si je postavil loški pismeno g. Bajt, v Klobovsovici pa si je zgradil prostore stanovanjskega hišo dr. Toneta Jamarja na Mestnem trgu in jo moderniziral. Poleg tega je bilo izvršen več manjših popravil in obnov pri raznih posestnikih v mestu.

Zivinorejska zadruga v Škofji Luki je imela pred kratkim ponovno svoj občin zbor, ker so se prilagodila njeni pravila Zvezi živinorejskih selekcijskih zadrug za pincavsko govedo v Kranju. Glavni smotri zadruge so pred vsem: odaja čistokrvne pincavsko pasme, kontrolna molža, dobava podpor za mlade bike in slednjic boditi kmetovalec s sistematičnim delom za povzdigo živinoreje na složni in gospodarsko napredni podlagi, s čimer se upa zlasti zboljšati higijeno po hlevih. Zadruga steje dobrih 20 članov, katerih število pa se bo še zvišalo. — Predvidena je tudi klasifikacija živine za sprejem v redovnik. — Mimo grede omenjam, da se snuje nova mlečarska zadruga v Gorenji vasi.

Na zelenjadnem trgu je zdaj že dovolj domačega sočivja, onik vrvst, ki so jih doslej le uvažali. Tako je dovolj dobrtega domačega strojnjega fižola, ki ga prodajajo po 4 Din kg, dočim je uvoženi, ki ni bolj, po 5 Din. Sicer pa prodajajo tudi ta ne bo mogel več dolgo konkurenči z domačim. Tudi domač grah se precej pocenil, saj ga prodajajo v stiku po 2 Din kg, zluscenega pa po Din

Trboveljske občinske zadeve

Kako si je znala občina s pametnimi ukrepi pomagati, da ni zašla v obupen položaj

Trbovlje, 11. julija.

Težka rudarska in spletne gospodarske krize je zarezala globoke rane v trboveljske občinske finance. Kdo je poznal razmere v občinskem gospodarstvu trboveljske občine pred gospodarsko stagnacijo, mora primati, da vodilni činitelji takratne upravne večine prav niso računali z možnostjo slabih časov, niti niso na kaj takega hoteli verjeti, da stvari so bili na vse eventualnosti in možnosti takrat opozorjeni. — Res so bila izvredna velika investicijska dela, zgrajene važne gospodarske naprave in tudi kulturne ustanove, vendar pa brez pravega amortizacijskega načrta, kar je nujno potrebno pri investicijah takega obsega. Prisla je kriza in z njo občutno poslabšanje občinskih financ zaradi zadolžnosti občine kot posledice navedenih investicij, na drugi strani pa zaradi zmanjšanja dohodkov, ker je plačljivi sposobnost davkopalcev v naraščanjem krize vedno bolj pesala.

Ko je leta 1931 prevzel sedanj občinski odbor upravo občine v svoje roke, je bila prva skrb, kako bi se konsolidirale in sanirale deslatne občinske finance ter tako uravnovesili izdatki z dohodki. Razumem v uvidvenemu prizadevanju županstva, kakor tudi spremetni organiziraju načelstva občinskega upravnega odbora se je zahvaliti, da so občinske finance danes kljub budim pretresljajem gospodarske krize konsolidirane, napravljen gospodarski program in da je celotno občinsko gospodarstvo postavljen na solidno in trajno trgovsko podlogo tako, da so danes vse občinske podjetja aktívna, dočim so bila v prejšnjih letih globoko pa-

siva. Poleg doklad Trboveljske premogopne družbe, ki je glavni davkopalavec, lahko računa trboveljska občina edino na občinsko trošarine kot največji dohodek. Toda kriza je tudi ta dohodek nevarno skrila, kajti znano je, da danes delavci nimajo niti za hrano, na obliko in obutavo ni niti misli, kar sele na pijačo, ki je danes za naše rudarje pravi luksur. Zato so skoraj prazne vse gostilne, ki so bile v starih dohodnih časih zlasti ob palačnih dneh prav dobro obiskane. V tistih časih občini ni bilo treba toliko skrbeti za redne dohodek na trošarini, ker so se sami stekali v občinsko blagajno. Danes pa znaša izpad občinske trošarino že preko pol milijona dinarjev v lanskem letu, letos pa obeta biti še večji, ker je stiska

v revirjih vedno večja.

Posebno bud udarec za občinske finance pa je bil trošarski zakon z dne 18. aprila 1932, ki je prinesel bistvene spremembe v načinu pobiranja trošarin od vina in žganja. Ta zakon, ki je imel namen, da se omili huda vinogradniška kriza, je odrejal, da se od vina, ki ga prejme konzument neposredno od vinogradnika v množinah nad 50 litrov naenkrat, ne pobere nobena, torej tudi ne občinska trošarina.

Ob koncu preteklega proračunskega leta pa se je pokazalo, da je občina utrpela večje izgube, nego je bilo pričakovati, in da gre dober del teh izgub poleg vključene prometne kontrole na gornjo oprostitev, ki se je v veliki meri zlorabilo za thopastvo, krošenje in druge nedovoljene manipulacije z alkoholnimi pijačami ter tako zmano otežilo kontrole nad konzumom teh pijač.

Zupanstvo je glede na to smatralo za svojo dolžnost, da napravi red in da se občini zakonitom potem nudijo večji dohodki iz občinske trošarine. Na občinski seji proti koncu aprila je občinski odbor sklenil naprositi banksko upravo za dovozjenje, da bi smela občina pobirati trošarino od vsega v njenem območju zavzetega vina in žganja. Ta sklep je banksa uprava v Žganju. Glede na to je zupanstvo odredilo, da bo občina pobirala občinsko trošarino od vsega vina in žganja, torej ne samo od gostilnicarjev, temveč tudi od privatnikov.

Zupanstvo ponovno opozarja gostilnicarje, posestnike vinotede in tudi privatnike, ki uvajajo vino po banovinski cesti Dol - Hrastnik - Zidani most, Hrastnik, oziroma železniška postaja Hrastnik, da privajo to vino službenočemu občinskemu redarju oziroma občinskemu uradniku. Po zeleznici v Trbovlje doseglo vino in Žganje pa je potreba privajati najkrajši v 24 urah finančni kontrolli.

Ti ukrepi zupanstva občine Trbovlje so bili nujno potrebni, ker ima občina v današnjih težkih časih mnogo večje obveznosti, tako na odpeljivo dolgov, kakor tudi z lažjanjem občutne bede, kakor pa v prejšnjih časih, ko so bili tudi dohodki občine normalni.

V kakovem položaju bi bila zdaj trboveljska občina, da niso bile pravčasno sanirane občinske finance in urejeno občinsko gospodarstvo, ne bomo posebej omenjali, ker si lahko vsakdo sam misli, vesa in trajno pospeši prabavo.

Na koncu Groharjeve ceste je bil pred dnevnim letom postavljen širok betonski most, ki ima nalogo vezati spodnji del Trnovskega okraja, to je vso Kolezijo z mestom. Po tej cesti, to je Groharjevi in na drugi strani mostu, Riharjevi cesti bo najkrajša zveza z mestom, če bo vsaj v določenem času Riharjeva ulica podaljšana do Koleziske ulice. Stvar moramo že sedaj tako razumeti, da je Bleiweisova cesta, Riharjeva ulica z bodočim podaljškom na Cesto na Rakovo Jelšo do Operske ceste krožna cesta, ki bo nedvomno igrala v bližini bodočnosti veliko prometno živo za vse imenovani cesti na desno in levo ležeče ulice ter ceste.

Zato je pa že sedaj potrebovno čim najsmotreneje in praktično urediti in pripraviti te ceste, da jih bo mogoče čim preje tudi v tem smislu uporabljati. Najnajvečja zveza je za enkrat potrebljena od Riharjeve ceste pa vsaj do Koleziske ulice, kajti upoštevati moramo, da se vrati ves promet iz Mestnega loga s poljedelskimi pridelki, s polnimi vozovi sena ter ves ostali promet po Koleziski ulici ter nato skozi sredino mesta zopet na periferijo in ostale kraje izven mesta, kar zelo ovira promet v glavnih mestnih ulicah. Nasprotovno bi pa s tem podaljškom bil glavni tazadveni promet le po že imenovani široki skupni krožni cesti brez, da bi kakorkoli oviral promet v ulicah znotraj mesta.

Trenutno mestni valjar ravna cesta od mosta do Žejarske ulice in še tudi tega dela ne bo mogoče prej izvršiti, dokler se ne postavijo primerne škarpe odnosno oporni zidovi pri stavbi, ki so sedaj, ko je cesta visoko nasuta, globoko pod cesto. Pri prvi stavbi bi bilo napraviti svetlobni jašek, pri ostalih dveh pa le oporne zidove, v kolikor bi bili potreblji. S tem bi se ta cesta lahko do kraja zgradila, da ne bi bilo % ceste zasute, ostali del do stavb bi pa izpopolnil jarek. Prav zato je nujno potrebljeno, da mestno načelstvo gospodarje imenovanih zgradb opozori na to, da čimprej ali v zvezi z mestnim načelstvom samimi izvedejo potrebljeno, da bo ulica gotova in s tem zamašena vrzel, ki jo že toliko časa kvari baš to, da ima cesta tako lice. Dalje naj bi na vsaki načelu mestno načelstvo takoj stopilo v stik s tremi posestniki, preko katerih sveta je treba podaljšati Riharjevo ulico do Koleziske ulice. Gre le za približno 2500 m² sveta, ter staro stavbo, ki je že v slabem stanju, kar bi bilo treba odkupiti. Pripravljeni smo, da bo mestni občini uspelo po ugodnih pogojih kupiti odgovarjajoči tla, kar se bo dalo morda izvršiti tudi s tem, da se postavi prizadetim posestnikom primerne ograje in jim nudijo gotovo ugodnosti, dalje pa tudi s tem delom zapoštilo mestno načelstvo brezposebne delavce, katerim ne bi bilo treba dati podporo; storito bi se pa vendar nekaj važnejšega v prometnem oziru za takozvani kolezijski okraj, kateri potrebuje važne in posebno to eminentno važno zvezo z mestom.

Omenjeni moramo še to, da je najblžja zveza na tramvaj pri križišču Bleiweisove, Groharjeve, Tržaške in Rimsko ceste in da bi s to zvezo cestna železnična le pridobilna na frekvenci. Obenem pa bi bilo dobro uvesti baš tudi v ta okraj avtobusni promet, ki naj bi šel po bodoči krožni cesti odnosno kakor bi to vodstvo cestne električne železnične ali pa privatno podjetje spožalo za potrebljeno.

Da je zveza, kot jo omenjam, je dejstvo, ker se gradi v tem okraju mnogo novih stavb in za to prebivalci zvezo rabijo, v drugem primeru pa tudi pricakujetejo pohištvo uvidljivosti mestnega načelstva, da se ista čimprej napravi.

Citatje tedensko revijo „ZIVLJENJE IN SVET“

Beležnica

Koledar. Danes: Šreda, 12. julija katoličan, Mohor in Fortunat, Draguška, pravoslavni in 29. junija.

DANASNIJE PRIREDITVE. Kino Matka: Valček sreč. Kino Šiška: Beli demon. Slovensko filatelično društvo sestanek ob 20.30 v gostilni Cinkole.

DEZURNE LEKAR

A. D. Črnec

117

Đve siroti

Romans

— Vaša rodbina je vsemogočna, — je dejala, — naj torej išče siroto, ki so mi jo ugrabili, naj jo najde, naj mi jorene, gospa!... In zatrla bom v sebi te nesrečno ljubezen, umolknilo bo moje srce. Vrnejo naj mi njo, pa odidem, pa izginem v izgnanstvu za vedno.

Vzvraňala se je in na prsih prekrizanih rok je vzklíknila strastno:

— Da... odidem, to vam obljuhjam svečano... Povejte, gospa, če zahtevamo preveč.

— Nikakor ne, draga dete, nikakor ne! — je izgovorila grofica hitro; — obljuhjam vam svojo podporo, svojo pomoč... in sicer brez odlevanja, brez odlašanja... No, govorite, povejte mi njeni ime, opisite mi jo...

— Optišem naj jo!... Ah, to je zelo lahko.

— Kaj hočete reči s tem? — je vprašala grofica de Linieres.

— Ubožički je šestmajst let in je... stepa!

— Stepal... stepa! — je ponovila grofica.

— Ime ji je Luiza, gospa.

Pri tem imenu je Diana zadrljela.

— Luiza! — je zašepetala in se prijela z obema rokama za prsa.

To nepričakovano izgovorjeno ime ji je zadalo udarec, ki je znova odpril v njenem srcu rane, katerih čas še ni bil zacetek.

Izgovorivši ime tiste, ki so ji jo ugrabili usodnega večera, ko sta bili prispevali v Pariz, je Henrika drugič pričnila svoje pripovedovanje.

Grofičino vedenje jo je namreč takoj presenetilo, da je zaslutila, da je nehoti odprila še nezacementno rano v njenem srcu.

— Luiza! To ime mi je dragoo! — je dejala grofica. Solze so ji zaliile oči.

Vzdihnila je in se prijela za glavo, kakor bi hotela pregnati spomine, ki so bili vstali pred njo.

— Pomirite se, draga dete, — je

nadaljevala, — iskali bomo vašo sestro.

— Luiza ni moja sestra, gospa.

— Ni... vaša sestra! — je ponovila Diana vsa iz sebe.

— Ne, gospa, — jo je prekinila Henrika, — toda jaz ji dolgujem hvalenost za vso svojo rodbino...

Grofica je poslušala z največjim zanimanjem.

— Kaj hočete reči, draga dete? — je vprašala.

— Da, gospa, — je nadaljevalo dekle, — ljubeč takoj Luizo, plačujem dolg svoje rodbine, ker je resila bede mojega očeta, moja mater in mene...

— Resila! — je vzklíknila grofica de Linieres, — kaj je pa moglo storiti to nesrečno slepo dete?

— Moj oči jo je našel na cerkevnih stopnicah...

— Našel! — je vzklíknila grofica.

— Ah, to je torej ubogo, naideno dete!

In glas ji je zamrl na ustnicah. Srce se ji je skrčilo. Vsi njeni mučni spomini, vse muke v dolgih šestnajstih letih so znova oživele v njeni duši.

— Tudi moji hčerkki je bilo ime Luiza, — je dejala sama pri sebi. — Tudi moja hčerkja je bil zapuščena.

In malo je manjkal, da njeni srce ni izdal velike tajne. Toda spomnila se je, da je grofica de Linieres im da je dolžna ohraniti neomadeževano čast plemiča, ki ji je dal svoje ime.

In po kratkem molku je dejala Henrika:

— Pripovedujte mi torej o osodi tega ubogega naidenega otroka... Dejali ste, da je vas vse resila bede...

— Tako grozne bede, — je dejala Henrika, — da moj oče ni imel niti kočka kruha več za mater, a moja mati, izčrpana od muk in lakote, ni imela niti kapljice mleka več, da bi se mogej nenej otročiček naseti.

— Ah, uboga žena! — je zašepetala grofica de Linieres.

— Da, uboga, nesrečna mati, — je pritrnila Henrika zrdoč v nebo.

Napela je vse sile in nadaljevala:

— Da bi rešil vsaj svoje dete, se je odločil moj oče za strašen korak. Zaupal je otročička Sloveskemu usmilenju. Ko je moja mati zaspala, me je

vzel iz zibelke in odnesel k cerkvi Matere božje.

Diana je napeto poslušala.

— Prtiskal je strupen mraz... Mraz in lakota sta zahtevala takrat mnogo žrtev... Sneg je pokrival cerkvene stopnice, kjer se je ustavil moj oče. — Ali bom imel dovolj moči, da pustim otročička tu? — se je vprašala.

— Ni pa še izgovoril teh besed, ko je zasišal v bližini otročička jok. Približal se je in zagledal otročička zavitega v pernico, ki jo je že pokrival sneg.

Pri teh besedah je Diana de Linieres planila pokonci. Prijela je Henriko za roko in vzklíknila vsa iz sebe:

— Ali je bil ubogi otročiček na ledene stopnicah... otročiček v pernic... zasut s snegom?

— Da, gospa! — je izgovorilo dekle.

— A obrazek in ročice ubogega otročička so bile že posnele od mraza...

— O, to je grozno! — je vzklíknila grofica, a Henrika je nadaljevala:

— Revše bo zmrznilo, — je posmisliš moj oče. Pobral je ubogega otročička in ga segred v svojem naročju... Potem mu je pa šmila v glavo nova misel.

In tako se je vrnil domov z dvema otročičkoma v naročju...

Grofica de Linieres ni mogla zadržati navdušenja, ki ga je vzbudilo v nji tako plemenito ravnanje nesrečnega očeta.

— Tako je bilo prav! — je vzklíknila in stisnila Henriki roko, kakor bi stiskala roko samemu Mihaelu Gerhardu.

— Ah da, tako je bilo prav!

Potem je pa vprašala živo:

— A tista nepričakovana pomoč... tista rešitev, ki vam jo je prineslo ubogo dete?...

Henrika je zaključila svoje pripovedovanje z besedami:

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Ruski mornarji

v objemu ledu

Strašno trpljenje posadke ponesrečenega ruskega ledolomilca „Ruslana“

Strahotne podrobnosti o katastrofi ruskega ledolomilca »Ruslana« je prvi opisal član posadke Nikolaj Bekusov, ki je ležal dva meseca v bolnici v Tromsø, te dni se je pa vrnil in Leningrad. S 13 člani posadke v rešilnem čolnu je moral Bekusov mirno gledati, kako 10 njegovih tovarishev polagoma zmrzuje.

24. aprila zvečer smo zapustili pristanišče Barentsburg na Spitzbergih, je pripovedoval Bekusov, »čeprav smo dobili povlej, naj ne odplovimo, temveč počakamo, da prispe ledolomilec «Krasin». Kljub temu je kapitan Kliuiev sklenil odplojeti. Kmalu po odhodu iz pristanišča je prihrumela od severozapusta nevrijeta, valovi so začeli pljuskati čez krov in na njem je nastala tako debela ledena skorja, da ladje ni bilo več mogoče obvladati. V ledenu mrzli vodi stoječa posadka se je zaman prizadela odstraniti led. Ko se ji je končno posreščilo do polovice odstraniti debelo ledeno skorjo, je ponovno zapihal močan veter in kmalu je bil zoper ves krov pod ledom.

Kapitan Kliuiev je sklenil pluti s polno paro v nad, da srečamo drugo ladjo. Toda divjal je tako strašen vihar, da si nobena ladja ni upala na odprtje morje. Minilo je še osem dolgih, strašnih ur, potem je pa dobila naša ladja pod kotlarino razpoko. Skočili smo k črpalkam, ki so pa v našo nesrečo odpovedale. Zato smo sklenili vodo nositi iz spodnjega dela ladje, toda v trup je prodiral vedno več vode in končno je bilo treba sputstvit v morje rešilne čolne. V prvi čoln je šlo devet mož. Komaj je bil spuščen, so ga pogolnili valovi in od takrat ni bilo o njem in o posadki duha ne slaha. V drugi čoln je šlo 13 mož posadke, med njimi kapitan Kliuiev in prvi častnik Tohilov.

Kapitan je domneval, da smo največ 16 min obale. Toda zaman smo upiali poglede v daljavo, nikjer se ni prikazala suha zemlja. Vihar je divjal okrog nas celih 45 ur in moji tovariši so zmrzvali drug za drugim. 29. aprila sta bila živa samo še prvi častnik Tohilov in mornar Popov. Oba sta imela zmrzljene noge, tako da se sploh nista mogla premikati. Glad in mraz sta nas bila tako izčrpala, da na vrestanje niti mislili ni bilo. Sam sem moral uro za uro črpati vodo iz čolna. Izgubili smo bili že vsako upanje na rešitev, ko smo 1. maja zagledali norveško ladjo, ki je opazila naše signale in nas vzel na krov.

Bekusov je star 26 let. V Leningradu je moral takoj v sanatorij, da si pomiri razburjanje živce, vendar je pa izjavil, da ostane mornar, kakor je bil z dušo in telesom že od zgodnje mladosti.

Vročina

— Uh, kako strašno vročino imamo!

— No, danes še gre, toda sredoč je bilo hudo, ko smo imeli 25 stopinj v senci.

Profesorska

... jazbec spada k živalim, ki prihajajo iz briogov samo pomoč na dnevno svetlobno.

Ljubezen

Zakonca stoji na balkonu in sledi, kako na vrtu na klopiči kramata dva zaljubljence. Pa pravi žena: Ce se ne motim, ji hoče priznati ljubezen. Zaživljaj jima.

Mož: Zakaj pa? Saj tudi mene mi nihče svaril z življanjem.

Pri založniku

— Vaša razprava ni slaba, toda pišat' bi morali tako, da bi razumel tudi bedak.

— Kaj vam pa nij jejasno, gospod?

ŠPEDICIJA

TURK LJUBLJANA

OCARINJENJE

vez uvoznih in izvoznih poštev, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revisija po njej določenega blaga in vse informacije bresplačno.

Telef. Interurban 24-58 Vilharjeva 6. 33 (nasproti tovornega kolodvora)

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kurirje, strojev, solitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane s poslovi na konjaku vpregko kakor tudi s tremi najmodernejsimi avtomobilji po dve, tri in sedem ton nosilnosti.

Telef. Interurban 21-57 Misarykova 8. (nasproti tovornega kolodvora) 100

ZIVAL

IZGUBIL SE JE PES

istrojanski brak, resast, bel, rjava lese in ališi na ime »Vitez«.

— Odda se proti nagradi pri: Bizjak, Ljubljana, Kongresni trg 8. 2942

UKRADEN JE BIL PES

foksterier, ki sliši na ime »Samie«.

— Sporočila na: Gassner, Tržič.

2954

STANOVANJA

VLADI VILI

oddam opremljeno sobo s hrano ali brez. — Rotar, Preska 8. 2952

SLUŽBE

FRIZERKO

z manjem nemščine sprejme — Makinc, Bled.

RAZNO

LETOVISČE-KOPALIŠČE SORLI, Gorenja vas, Poljanska dolina — se priporoča. — Penzija Din 32.-.

VSA EVROPA

rabi FLOOR VOŠČILO za parkete in linoleum (Floor parket metle, politura, rokavice. Moscaški čudovito jajce proti moljem. Zahtevajte pri vašem trgovcu. — Jelodvor, Ljubljana, Gospodarska cesta 8. 50-L

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

LETOVISČARI

Ob izviru Krke prijetno kopanje, krasni gozdovi. Sobe s polno opremo, kurivo, električna razsvetljjava Din 200. — mesecno. — Pismene ponudbe: Josip Zajc, Stična, Dolenjsko. 44/L

ISKA JE KRAJ KOPANJA

in lepih izletov v Vintgar. — Priporoča se gostilna Pristavc, Iška vas.

ŽENIIVE